

Ulloq 11. september - 2024

Inatsisartut suleriaasianni § 37 imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquteqaat imaattoq matumuuna saqqummiuppara.

Naalakkersuisunut apeqqutit:

- 1. Qanoq iliornikkut Kalaallit Nunaata nunanut soorlu Kina-tut itnunut, naalagaaffinni isertortumik paasiniaasartutut ilisimaneqartuni, teknologiikkut pituttorsimajunnaarnissaq Naalakkersuisut qulakkeerniarpaat?**
- 2. Kalaallit Nunaanni immap naqqata pitsaanerumumik illersorneqarnissaa siunertaralugu nakkutilliinermut atatillugu Naalakkersuisut aningaasaliinerunissamik eqqarsaasersuuteqarpaat?**
- 3. Serlersaarinnissamik siunertaqarsinnaasut pinaveersaartinnissaat anguniarlugu umiarsuit AIS atorlugu nassitsissutiminnik qaminngatitsillutik ingerlaartartunut sakkortunerumumik kinguneqartitsisarnissamik atuutsitsilernissamik Naalakkersuisut pilersaaruteqarpaat?**
- 4. Immap naqqani kabel-inik serlersaarisoqartillugu, ajornannginnerumumik akisussaatisinnaanissaq siunertaralugu, nunat tamalaat akornanni maleruagassat nukittorsarnissaannut Naalakkersuisut suliniuteqassamaarpaat?**

(Inatsisartunut ilaasortaq Doris Jakobsen Jensen, Siumut)

Tunngavilersuut:

Issittumi kabel-i atorlugu internet-ikkut attaveqaasersuutit, pitsaasumik illersuusersorneqarsimanninneri peqquataalluni, serlersaarfigineqarsinnaanerit aarlerinaateqarput. Nalunaarusiami, Wilson Center / Polar Institute-p qanittukkat saqqummiussaanni, oqariartuutigineqarpoq serlersaarinerit taamaattut ajornaatsuararsuusinnaallutillu annertuumik innarliinermik kinguneqarsinnaasut.

Nalunaarusiami ersersinniarneqarpoq issittup imartaani piffiit aalajangersimasut, kabel-it ikkattumi inissisimanagerat aammalu ingerlaarfinnik allanik periarfissaqannginneq pissutigalugu, aarlerinartumik inissisimasut. Taassumalu saniatigut kaammattuutigineqarpoq, umiarsuarnut AIS atorlugu nassitsissumminnik qaminngatitsillutik ingerlaartartunut, sakkortunerumumik kinguneqartitsisarnernerup eqqunneqarnissaa, aammalu immap iluani kabel-inik serlersaarisoqarsimatillugu ajornannginnerumumik akisussaatisinnaalernissaq siun ertaralugu nunani tamalaani maleruagassat sakkortusarneqarnissaat. Serlersaarinerit taamaattut USA-p nunatut isumannaallisaaneranut aammalu nunarsuarmioqatigiit attaveqatigiinnerannut

annertuumik innarliisussaapput. Tamatumalu nunat, soorlu Kina aamma Rusland, issittup imartaanni kabel-inik serlersaarinnissamut periarfissanik annertusaanissamut ammaattussaavai.

Nalunaarusiami kaammattuutigineqarpoq nunat tamalaat suleqatigiinnerat nukittorsarneqassasoq, pingaartumik NATO-mi suleqatigiit akornanni, kisiannili aamma pisortat aammalu suliffissuit namminersortut imaani kabel-ilersuineramik suliaqartut akornanni. Tamatumanilu siunertaavoq imaani kabel-it illersorneqarnissaasa pitsanngorsarnissaat aammalu issitumi saassussisinnaanermut periarfissanik annikillisaanissaq.

Nalunaarusiami kaammattuutigineqartut ilaatigut makkuupput:

- Nunat naalagaaffinnut isertortumik paasiniaasartutut ilisimaneqartut teknologiimik pituttorfiginnginnissaat.
- Immap naqqata nakkutigineqarneranut atatillugu aningaasaliissutit annertusinissaat.
- Umiarsuit AIS atorlugu nassitsissutiminni qaminngatitsisut sukannernerusumik kinguneqartitsivigisarnissaannut periarfissuineq.
- Nunat tamalaat akornanni maleruagassat sakkortusarnerisigut immap naqqani kabel serlersaarneqartillugu akisussaatsinermik kinguneqartitsisinnaaneq.

Apeqqutigineqartut ullut suliffiusut qulit iluanni akeqquneqarput.